

Procenta - výpočet základu

Úloha: Urči celek, jestliže 12 % j 360 Kč

1.způsob řešení (přes jedno procento - nejjednodušší)

$$\begin{aligned}\text{Celek} \dots 12\% &= 360 \text{ Kč} \\ 1\% &= 360\text{Kč} : 12 = 30 \text{ Kč} \\ 100\% &= 100 \cdot 30 \text{ Kč} = \underline{3000 \text{ Kč}}\end{aligned}$$

2.způsob řešení (trojčlenkou – sázka na jistotu)

$$\begin{array}{ccc} \uparrow & 12\% \dots\dots & 360 \text{ Kč} \\ \uparrow & 100\% \dots\dots & x \text{ Kč} \end{array} \quad (\text{čím víc procent, tím víc korun – šipky stejným směrem})$$

$$\frac{x}{360} = \frac{100}{12}$$

$$x = \frac{100 \cdot 360}{12} = \underline{3000 \text{ (Kč)}}$$

Úlohy k procvičení:

Vypočítej celek, jestliže:

- 1) 7 % je 2800m
- 2) 15 % je 60 min
- 3) 45 % je 270 g
- 4) 120 % z 24 minut

Procenta - výpočet počtu procent

Úloha: Urči kolik procent je 25 m z 1 km (= 1000 m)

1.způsob řešení (část děleno 1%)

$$\begin{aligned}\text{Celek} \dots 100\% &= 1000 \text{ m} \\ 1\% &= 1000 \text{ m} : 100 = 10 \text{ m} \\ \underline{25 : 10} &= \underline{2,5\%}\end{aligned}$$

2.způsob řešení (trojčlenkou – sázka na jistotu)

$$\begin{array}{ccc} \uparrow & 100\% \dots\dots & 1000 \text{ m} \\ \uparrow & x\% \dots\dots & 25 \text{ m} \end{array} \quad (\text{čím víc procent, tím víc korun – šipky stejným směrem})$$

$$\frac{x}{100} = \frac{25}{1000}$$

$$x = \frac{100 \cdot 25}{1000} = \underline{2,5\%}$$

Úlohy k procvičení:

Urči, kolik procent je:

5) 80 m z 2000 m

6) 63 km z 70 km

7) 105 Kč z 800 Kč

8) 450 g z 3 kg